

ఇండ్రియా హేమాటల్.
(రీజెక్షన్)
నిశాలమైన చావమలతో
నియమిత భోజనములకును
ఆధునిక సౌకర్యములకును
జాతీయగృహము.
నేషియల్ ప్యూబ్లిక్ హాల్స్ ట్రస్ట్, ఇండీయా,
మద్రాసు.

ఎ జిర్ణు కోవ లను.

గుంటూరుజిల్లా
పుదుబియ్యపు సంఘము

సెప్టెంబరు నెల నివేదిక
సంఘము సెప్టెంబరు నెలలో ప్రారంభించి
గుంటూరు పట్టణములో యేటూరుగోడ
ఒక కొట్టును ఆర్డరు తీసుకొంటిమి. మన
పుష్కరిణిమన 18-6-32 తేదీన ప్రారం
భమున చేతకొండ వెంకటప్పయ్య
యగారు పరిపాలించిరి. నివేదికకాలములో
మనంజి బస్తాల ౮౫ బాగు చేయబడినది
బండ్ల కొట్టాడునుండి బస్తాలను
యనుండి బస్తాలను బ్రాహ్మణగోడ
కి 2 బస్తాలను కుమారు ౧౨౦ బస్తాల
ము యా కార్యస్థానమునకు చేరెను. మొల
లల ఆటగడం (లేక రామనాగరాంబ)
కుమారు యా చూడకముతే తేబడినది.
లో 32 బస్తాల బియ్యము యా నివేదిక
లో అమ్మబడినది. పా ౨౪౬ లు గల
బస్తాల బస్తా ౧ కి ౧౦-౦-౦ చొ
ఆరేబాకముగల రామనాగరాంబ లేక
బస్తా ౧ కి ౧౦-౦-౦ చొప్పున
మారుగుల పెట్టకమును బస్తా ౧ కి
చొప్పున విక్రయించుచున్నాము. నెల
గిక్రాలను పని జరిగినది. మాకు వచ్చిన
బాగు మేము అమ్మబడియున్న బస్తా
గామములలో నివసించుచున్న ఇతర
వర్జియు నిరుపేదల నెట్టియు. పరిణామ
నివ్వబడుచున్నది. యా బియ్యము దంప
లై. యా దంపుకు 'హరికింద వారికి
౧౨ బస్తాల బియ్యము యా కొట్టినకి
వి. ౧౨ బస్తాల బియ్యముతో 3౬౦౦
ఒకటూ కడుపునంద అన్నము పెట్టక
యా దంపుదాని నిరుపేదలకు కామ
యెంచవచ్చును. యా ఫలితమును గుర్తిం
చివారును తప్పక దంపుచుబియ్యమునే
రు. యా నెలలోని అమ్మకములనువచ్చి
న బియ్యపువర్జి ధర్మము రు ౦-౬-౦
గుంటూరుజిల్లా హరిజన సేవాసమితివా
దము.

రామనేని అప్పయ్య,
గుంటూరు, కృష్ణవార్త.
బ్రహ్మదలో కొట్టాట
(యనిలేఖరి)

ఒకడు మరణించుట

అక్కడనున్న
నివ్వబడినది వెంట్రుకల గ్రామములోని
యన్నయ్యకు యొక కేసలయ సంచికపైన
వివాద మొనరించినది. ఆపరాధములో వాడు
పు పదునెలలకు యాదపుట గామముల తిరి
నట్లును, అందు నొకరికి నాగాయ అను యా
దకు యాదకు మరణించినట్లును, తలారి భూ
షిగాదను నాకడు సుడివాడ అప్పయ్య ప్రమా
దావధము దప్పట్లును చెబియున్నది. పోలీ
సు విచారణ జరుగుచున్నది. వివరములు మం
రు ద్రాయబడును.

నవరణ

4-10-1932 తేదీ తమ యాంధ్రపత్రికలో
కాకాభావి సెల్లెట్ల తంకటాస్ట్రాలివారి వచ్చి
పూర్తి మనోభావముగూర్చి కొన్ని సంగతులను
ప్రచురించుచున్నాడు. శ్రీ శాస్త్రాలవారు శిష్యు
డు కట్టి ఉన్నకవి పద్యములనుచదివియున్నావని.
శేష వర్ణనమునకు కేంద్రపాదముగాని వర్ణన
ఉన్నవలయునని కేంద్రపాదముగాను. మా కుల
స్థలం జన్మదంబుధరించు. వాచారముగను.
మా గోత్రము విశ్వవర్ణకర్త్రము గావున మా
కి విషయమును చెప్పకొంటిని.

నందివాడ వేంకటరత్నం.

గతకల 24 తేదీని భీమవరం తాలూకా నేం
పాడుగ్రామములో గణపతి గంగాలమ్మకు నెల
కొల్పబడినది.

వేలం నోటీసు

1931 సంవత్సరం డిసెంబరు 16 వ
తేదీన ఇంటియోర్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
గుంటూరుబ్రాంచువారివద్ద లేటు మహారాజు రామ
మూర్తి అనువారు యాక్రంద పుడవారిచే 100
గాడువస్తువును హామీగావుంచి నె 21/106 రు
లోనుకొంద బదులు పుచ్చుకొనియున్నాడు. ఎన్ని
సార్లు డిమాండుచేసినను నడుమ బుధులు తీర్చి
నందున హామీగావుంచబడిన వగను 1932 సంవ
త్సరం ఆక్టోబరు 17 తేదీ మంగళవారం
మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వేలం కేసులనుని యందుమామగగా ఎల్లరకు
తెలియజేయబడినది.

పాటదారుల ఆవస్థలను బ్యాంకువర్గములో
ఉదయం 10 గంటలు మొదలు 1 గంటవరకు
కావలసివెయ్యల చూడవచ్చును.

వస్తువు వివరం

1 కంపె మునూరు 17 కులములు యొక్క.
ఆర్. ఎఫ్. విమాన్స్, ఏజెంటు
ఇంటియోర్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, గుంటూరు
20-9-32.

దీపావళి విక్రయము

హిందూదేశపు పలుచోట్లనుండి దీపావళి పండుగకని
ప్రత్యేకముగ తెప్పించబడిన శుద్ధ స్వదేశీ జవళిలు:-

ధోవతులు
దుప్పటలు
చీరలు
జాకెట్ రకములు
పరికిణీలు
రవికెలు రకరకాలవి
అన్నియు క్రొత్తమోస్తరువి - ఇంకను అసంఖ్యాకములగు వట్టు,
నూలు జవళి దినుసులు
మిక్కిలి తక్కువ ధర - దీపావళి నుద్దేశించి ఖరీదు ఎక్కువ లేదు

దీపావళి విక్రయము

ఆక్టోబరు 5 తేదీనుండి 18 తేదీవరకు
జనరల్ స్వదేశీస్ లిమిటెడ్
హైకోర్టు ఎదురుగ - ఎన్వేన్డేడు, మద్రాసు.

శ్రేష్ఠమైన వెండుకల ఆహారము
మీ శరీరమునకు శ్రేష్ఠమైన ఆహార మెంత యవసరమో వెండు
కలకుగూడ అంత యవసరమై యున్నది. మీ శరీరావోగ్యము మీరు
తీసికొను ఆహారము ననుసరించుచున్నది. ఈ విధముగనే మీ వెండు
కల యభివృద్ధి మీ రుపకారానించుకలసినా నెల ననుసరించి యున్నది.
0.11-6
కామినియా నూనె
మనముయొక్క సేవ దీర్చి, వెండుకల సభివృద్ధిచేయు వస్తువుతో తమను చూపింపవలెను. వెండుకల
మొదలైన వలన బలవత్ కావలయు నొసగు, ఆరోగ్యవంతముగ నెదురుకుట వోచ్చును. తమందు వెండుకల
రానిపోవుట వగైరాలను తప్పక నివారించును.
వెండుకల జనులు దీని నుపయోగించి, అనేకవిధముల కౌశలించుచున్నారు.
నేడే దీనిని వాడి, తృప్తి కొనుగడు. వెం: - సీసా 1 కి. రు. 1-౦-౦.
సీసాలు 8 రు. 2-10-౦౦ వి. వి. శాస్త్రీలు శ్రేష్ఠమైన
ఎల్ల స్వదు
ఓటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్డ్)
ను పయోగించుచు.
దీనినువాడు యావసరమైనది, ఆహారకమైన, మనోహరమైన కలిగించి చాలకాల ముందును.
మాదిరిసీసా 2 అలాలకు కొని వాడెచూడును.
ధరలు:- 1 కేసు సీసా రు. 2-౦-౦ 1 కేసు సీసా రు. 1-౬-౦
1 గ్రాము ,, అ. 0-12-౦ 1 గ్రాము ,, అ. 0-౬-౦
కామిన్ సీసా వెం 2 అలాలకు అన్నిచోట్లను అమ్ముబడును.
సోల్ ఏజెంట్:-
అంగ్లో-ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
285, మార్కెట్టు, పోస్టుబాక్సు నెం. 2082, బొంబాయి.

మనమోహనరాంబు సామర్థ్యము
కాకాభావి సెల్లెట్ల తంకటాస్ట్రాలివారి వచ్చి
పూర్తి మనోభావముగూర్చి కొన్ని సంగతులను
ప్రచురించుచున్నాడు. శ్రీ శాస్త్రాలవారు శిష్యు
డు కట్టి ఉన్నకవి పద్యములనుచదివియున్నావని.
శేష వర్ణనమునకు కేంద్రపాదముగాని వర్ణన
ఉన్నవలయునని కేంద్రపాదముగాను. మా కుల
స్థలం జన్మదంబుధరించు. వాచారముగను.
మా గోత్రము విశ్వవర్ణకర్త్రము గావున మా
కి విషయమును చెప్పకొంటిని.

నవరణ

4-10-1932 తేదీ తమ యాంధ్రపత్రికలో
కాకాభావి సెల్లెట్ల తంకటాస్ట్రాలివారి వచ్చి
పూర్తి మనోభావముగూర్చి కొన్ని సంగతులను
ప్రచురించుచున్నాడు. శ్రీ శాస్త్రాలవారు శిష్యు
డు కట్టి ఉన్నకవి పద్యములనుచదివియున్నావని.
శేష వర్ణనమునకు కేంద్రపాదముగాని వర్ణన
ఉన్నవలయునని కేంద్రపాదముగాను. మా కుల
స్థలం జన్మదంబుధరించు. వాచారముగను.
మా గోత్రము విశ్వవర్ణకర్త్రము గావున మా
కి విషయమును చెప్పకొంటిని.

నందివాడ వేంకటరత్నం.

గతకల 24 తేదీని భీమవరం తాలూకా నేం
పాడుగ్రామములో గణపతి గంగాలమ్మకు నెల
కొల్పబడినది.

వేలం నోటీసు

1931 సంవత్సరం డిసెంబరు 16 వ
తేదీన ఇంటియోర్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
గుంటూరుబ్రాంచువారివద్ద లేటు మహారాజు రామ
మూర్తి అనువారు యాక్రంద పుడవారిచే 100
గాడువస్తువును హామీగావుంచి నె 21/106 రు
లోనుకొంద బదులు పుచ్చుకొనియున్నాడు. ఎన్ని
సార్లు డిమాండుచేసినను నడుమ బుధులు తీర్చి
నందున హామీగావుంచబడిన వగను 1932 సంవ
త్సరం ఆక్టోబరు 17 తేదీ మంగళవారం
మధ్యాహ్నము 1 గంటకు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా
వేలం కేసులనుని యందుమామగగా ఎల్లరకు
తెలియజేయబడినది.

పాటదారుల ఆవస్థలను బ్యాంకువర్గములో
ఉదయం 10 గంటలు మొదలు 1 గంటవరకు
కావలసివెయ్యల చూడవచ్చును.

వస్తువు వివరం

1 కంపె మునూరు 17 కులములు యొక్క.
ఆర్. ఎఫ్. విమాన్స్, ఏజెంటు
ఇంటియోర్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, గుంటూరు
20-9-32.

విశాఖపట్టణము హర్షరు

(స్వకీయలేఖరి)

మొదటి ఓడ "జలదర్శ" వచ్చుట

విశాఖపట్టణము, ఆక్టోబరు 7:-
నేటిదినము హర్షరులోని మొట్టమొదటి ఓడ
"జలదర్శ" అను పేరుగలది తీసికొనిరాబడినది. ఇది
కేంద్రపాదానిగమన కంపెనీవారిది. రంగునకు
పసుపురంగు జడవును. నేటి ఉదయము హర్షరు
లోనికి ఈ స్త్రీయకు ప్రవేశించినతరువాత పురపాలక
మహాశ్వరులకు శ్రీ అంకితము చేసెను. హర్షరు
కాపుగావు అచ్చట పురప్రముఖులకు అల్పాహారపు
విందు జరిగిరి. పట్టణములోని ప్రజలు నందలు కొల
దిగ ఓడను చూచుటకు హోయిరి. రంగునకు హోపు
పాల్గొనెను. దైవము ఈ నాడు ఈ ఓడ సభిలో
మోచిరి.

రామమోహనరాంబు

సామర్థ్యము

రామమోహనరాంబు సామర్థ్యము
కాకాభావి సెల్లెట్ల తంకటాస్ట్రాలివారి వచ్చి
పూర్తి మనోభావముగూర్చి కొన్ని సంగతులను
ప్రచురించుచున్నాడు. శ్రీ శాస్త్రాలవారు శిష్యు
డు కట్టి ఉన్నకవి పద్యములనుచదివియున్నావని.
శేష వర్ణనమునకు కేంద్రపాదముగాని వర్ణన
ఉన్నవలయునని కేంద్రపాదముగాను. మా కుల
స్థలం జన్మదంబుధరించు. వాచారముగను.
మా గోత్రము విశ్వవర్ణకర్త్రము గావున మా
కి విషయమును చెప్పకొంటిని.

ప్రకటన

మా అమ్మతాంజన ప్రకటన
అనేక చిత్రకారులు, మా అనుమతి లేకుండా
నాటికి తోచిన చిత్రమును వ్రాసి పంపి
నరు. అటువంటివి యేదీయి మా అంగీ
కారము లేకుండా వ్రాసి పంపవద్దని తెలియ
జేసెదము.

కళహరిచూర్ణము

దగ్గు, ఉబ్బనములకు చివ్వాడవద్దము
వచ్చి 1-5 0-8 0 రూపాయలు. ప్రత్యేకము
అమ్మతాంజనము దీపి, మద్రాసు

వార్తావళి

జేబువాక్యములు

- జిన్నాలో ప్రతి సంభాషణలు 1033 డిల్లీలో జరుగును 5
- మిష్టానాథలో హిందూయనుకులు రాత్రి బయటకు రాకుండా పడుట తగినపుడు 8
- తిరువాంకూరు విద్యావిభాగ సంస్కరణము నిశ్చయించినది 5
- సహ్యాద్రి అర్ధవలగూర్చి మహమ్మదీయులలో ప్రభుత్వమువారి రాకీ పత్రములు 5
- రాజప్రతినిధి కలెక్టరేట్ లండను పోవుచున్నది 7
- మదరాసు గవర్నరు ప్రైవేటు ఆగను 7
- విదేశీ వార్తలు 7
- బాంబాయి కమిటీయందు కన్వెన్షన్లపై అతివాదుల సాక్ష్యము 7
- ఆయుధవిస్త్రవ భయందు ప్రెంచి, జర్మను ప్రతినిధులు తమ పరకరులను ఖచ్చితముగ చేసిరి 7
- స్థానిక వార్తలు 8
- భూమి తస్మాత్కార్యముల సమావేశము 4

ఆంధ్రపత్రిక

1933 సం॥ అక్టోబరునెల 9-వ తేది సోమవారము

విజయ మెవరిది?

బర్మింగ్ హాము కన్వెన్షన్లపై సభలో విజయ మెవరిది గలిగెను? ప్రభుత్వము వారు తమకే జయము గలిగెనని జెప్పకొనుచుండగ, జైహిందూ తమకే జయము గలిగెనని చాటుకొనుచున్నారు. నిజమేమన, ప్రభుత్వమువారు త్వేత పత్రమునాన్నియైనను, పైర్వము తో వోటింగు చేయించబడినప్పుడు, పార్లమెంటు సభలోనేమి, కన్వెన్షన్లపై సమావేశములోనేమి, సెలెక్షన్ కమిటీ రిపోర్టు వెలువడువరకు, ఎట్టి నిర్ణయము గావింపగూడదని మాత్రమే, రాజీనామి రెను. ఇదియే ప్రభుత్వము విజయముగల యెడల గావించునట్లు గలదు. అటుల జెప్పకొనుట కేరెని అభ్యంతరముండగాని, కేరెన్ పత్ర విభాగమును వోటింగుకు వెచ్చుటకు ప్రార్థన లేని జాతియ ప్రభుత్వము, తమకు విజయము గలిగెనని జెప్పకొనుట మాత్రము ప్రశస్తముగ దోచదు. జైహిందూనంపుమగు ఇండియా డిఫెన్సులీనవారు మాత్రము తమకే విజయము గలిగెనని ప్రకటించిరి. ఈ విజయము నాధారపరచిగొని డిఫెన్సు సంఘమువారు తమ ప్రయత్నములను కొనసాగించెదరని, ఉపాధ్యక్షులుగ ఆన్ బరగారూ చాటిరి. ఆనంగతి యటుండ, ప్రభుత్వాధిపత్యమునంభూతో ప్రార్థన కన్న నూరు తగినది, ప్రకటించబడినది. ఇయ్యది అభివృద్ధికి నిదర్శనము గాబాలదు. ప్రభుత్వమువారు అనవరముగ జైహిందూలను ఊహించుటకు, భాగ్యము కాదని, మాంఛెస్టరు గార్డియన్ పత్రిక మండలియచున్నది. కాని, జైహిందూలను సమాధానపరచి, వారి తోడ్పాటుపై నాధారపడవలెనని జాతియ ప్రభుత్వము వారు నేరవిధముగ వర్ణించెదరని ఎంచ విలులేదు. ప్రాయోజ్యములు సెలెక్షన్ కమిటీ ఎదుట, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపై ఇచ్చిన చిన్న ఆరోపణలు గావించిరి. 1920 సంవత్సరములో గాంధీమహాత్ముని అణచివేయుటకు, సిన్హా ప్రభుత్వమువారు అడ్డుపడిరని వీరు నిందించిరి. వీరికింకను నిర్బంధములు చూపలేక గాబోలు! స్వరీపాలన సూత్రములను హిందూ దేశమునకు వర్ణించేయ విలులేదని, లయల్ గారు తమ సాక్ష్యములో ఖండితముగ చాటిరి. వీరికి స్వరీపాలన మే విధమువను బనికొరకు. మాంఛెస్టరు సంస్కరణముల మూలమున, జిల్లా

ఉద్యోగులు నిందింపబడిరెట. మాంబు స్వర్ణ సంస్కరణములో హానికరము లయినపుడు, అంతకన్నను అభివృద్ధి గోరెడి సంస్కరణములు ఎక్కువ హానికరములు గావా? గొప్ప నేరస్థులను వదలి, అధికారులు చిన్న నేరస్థులను దండించిరట. దీనినిబట్టి యీ సాక్షి, నిర్బంధ నిధాన మేమాత్రము చాలలేదని తోచును. ఇట్లా ఉద్యోగులు గాంధీగారి విషయమై చర్చ దీక్షాన గూడదని, ప్రభుత్వమువారు మందలించిరట. అప్పటిసంగతి ఎటులున్నను, విమృల గాంధీ గారిపట్ల అధికారులు ప్రవర్తించిన కఠిన విధము వీరికి సరిపోవలేదు గాబోలు! హిందూ దేశమునందు స్వరీపాలనమును విస్తరింప నీయగూడదనియు, న్యాయ స్థానములను పోలీసుశాఖను ప్రజలపరము గావించగూడదనియు, లయల్ గారు చాటిరి. అట్లు విషయముననే జైహిందూ లభిముగ భీతి జూపుచున్నారు. త్వేత పత్రవాదులును, ఫలితమునందు వీరితో నేకీభవించుచున్నారు. భారతీయ మైనికో డ్యోగులు తక్కువగ చూడబడుచున్నారాయని, హాంబుల్ ప్రభుత్వము ప్రక్షింపగ, ఆ సంగతిని చెలుపుట కింకను సమయము రావలెదని, ప్రాయోజ్యులి చెలిపెను. మొత్తమున భారతీయులకున్న తోడ్పాటులన్నియు విషయమున నయినను, అభివృద్ధి జరుగలేదని, విదితమగును. ఇట్టి స్థితిలో తమకే బలము గలుగుచున్నదని, జైహిందూలు బల్ల గ్రుద్దులలో వింత ఏమి గలదు?

భూములస్థితుల తగ్గుదల

ఆర్థికపరిస్థితులు చక్కబడకుండుటచే, భూముల స్థితుల తగ్గుదలవలన ఎంచదగిన ఉపశాంతి గలుగలేదు. వైజాము సంస్థానమువలె, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారుగూడ ఆపివేసిన స్థితులను శాశ్వతముగ తగ్గించుట యవసరమగును. చిన్నలను మెంతుట కెన్నడును అవసరముగాని, అవకాశముగాని గలుగలేదు. అయ్యది రానురాను మరింత స్పష్టముగ వెల్లడియగుచున్నది. రాజోపు మదరాసు శాసనసభలో సాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్య చాదరిగా, భూముల స్థితులలో గ్రేడ్ 20 వంతున తగ్గింపలేననియు, పన్నులను డబ్బును బట్టి నిర్ణయించగ, ఉంటునుబట్టి నిర్ణయించవలెననియు, తీర్మానమును పాదించెదరు. వింత ఏమన మాంబులపట్ల సంస్కరణముల నాటికే జాయింటు కమిటీవారు నిర్ణీతమగు సూత్రముల ననుసరించి పన్నులను నిర్ణయించవలెననియు, శాసనసభల నిర్ణయమున కిది లోబడియుండవలెననియు, నిరూపించిరి. కాని దురదృష్టవశమున ఏరాష్ట్రమునందును, సెలెట్ మెంటు చట్టము గావించబడదయ్యెను. పన్నుల నిర్ణయము శాసనసభవారి నిర్ణయముపై నాధారపడవలెదయ్యెను. సెలెట్ మెంటులు మాత్రము యధేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నవి. వీని కొక్కచోరె తెన్నులు నిర్ణయించిన నదియే నేడవాక్యమై యున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులై, మాంబులపట్ల సంస్కరణములకు బాధ్యులైన సర్ శింకర్ నాయరు గారు యిటీవల కేరళ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, లాండు రివిన్యూ పద్ధతివలన గలుగుచున్న యన్యాయమును వివరించి, సెలెట్ మెంటులను వెంటనే మానివేయవలయునని, హెచ్చరించిరి. కాని నూతన సంస్కరణములు అనులలోనికి రానున్న సమయమున గూడ పరిస్థితులు మార్పుచెందకున్నవి. భనికు లగు తంజావూరు మిరాసీదార్లు గూడ శాసనసభ్యులకు విస్తృతమంపుచు, ప్రభుత్వపు ఉత్తరువులను, పరిస్థితులు చక్కబడలేదనియు, సీటికెనవను విధించి, ఇర్రీగేషను వనరులను తిరిగి విభజించుట వలన తీరని నష్టము సంభవించు చున్నదనియు, ధరలు మరింత మందముగ

నున్న వనియు, వీనిని నూటికి 25 కి తక్కువ తేకుండ తగ్గించవలెననియు, కోరిరి. వైటు కాన్సులు సభలో గా! చెల్లించిరి గాండరుగారు, కొలదికాలము క్రిందట తీర్మానము ప్రతిపాదించుచు, ఫలప్రదమగు తగ్గుదలను కోరియుండిరి. ప్రభుత్వ సభ్యులగు సర్ ఫజల్ హుస్సేనుగారి తీర్మానముపై ముచ్చటించుచు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు క్లబ్బికాన్సులు సభ్యుల యభిప్రాయమును చెలిపెదమని వాదనముచేసిరి. ఈ విషయమై కొంతకాలిక గలిగినది. కలెక్టరుల యభిప్రాయములను కనుగొనవలెనని, మదరాసు ప్రభుత్వమువారు రివిన్యూబోర్డును కోరిరట. కలెక్టరుల యభిప్రాయ మెటులుండునో తెలియదుగాని, మదరాసు శాసనసభవారు ఏకగ్రీవముగ తమయభిప్రాయమును తెలిపి, రయితులకు శాశ్వతపాతాం గలుగునటుల పాటుపడెదరు గాకయని కోరెదము.

సహకారోద్యమము : రాజకీయక్షయము

సహకారోద్యమము క్షయము తొలగించి, వికార్యమును పురికొల్పు నిమిత్తము ప్రతిష్ఠింపబడెను. కాని దురదృష్టవశమున యిట్టి యుద్యమమును గూడ సాంఘిక మతవైషమ్యములు ప్రేరేపించుట శోచనీయును. అభివృద్ధిశాఖ మంత్రియగు పి. టి. రాజగోపాల్, చెన్నపురిలో జరిగిన భూముల తస్మాత్కార్యము సమావేశమును ప్రారంభించుచు రాజకీయ పక్షముల వారు సహకారోద్యమము నందు ప్రవేశించి, సహకార సంస్థలలోగూడ అనవసర విభేదములను ప్రవేశపెట్టుచున్నారనియు, వీనిని వెంటనే తొలగించనిచో, ఫలితము అనర్హతానుభవమనియు, మందలించిరి. రాజగోపాల్ తమ యుద్దేశ్యమెట్టియో తెలుపుటకు కొన్ని నిదర్శనములను చెలిపిన మేలుగ నుండెడిది. చెన్నరాజధానియందు, ప్రధాన సహకారపక్షములు సాంఘిక కక్షల నాధారము చేసికొను చున్నట్లుచేచే, రాజకీయక్షయము గూడ యా మార్గమునే అనుసరించుచున్నది. ఇట్టి కక్షలు సహకారోద్యమమునందు ప్రవేశించుకొని, కట్టుదిట్టముల గావించవలెననిచో, జన్మింపకూడదు లగు రాజగోపాల్ అధికారపక్షము గలదు. ఇట్టి కార్యమును వీరు చేపట్టుచో, ఎల్లర కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురు. అటుగాక వీరు పోషించే పాండిత్యమును మాత్రమే మాపవలెననిచో, వీరిపై ఇతరులు గూడ ఇట్టి నిందలే మోపుచుందురు. రాజకీయ కక్షలు సహకారోద్యమమును మరిపవలకుండుట మేలే యయినను, రాజకీయోద్యమ ప్రధాన సంకల్పము స్వరాజ్యస్థితియే యగుచో, సహకారోద్యమ మయినను స్వరాజ్యస్థితికి తోడ్పడునటుల ప్రేరేపించుట తప్పగా నేరదు. రాజకీయక్షయలో యాయద్యమును ప్రవేశించుకున్నను, ప్రధానాశయమగు స్వాతంత్ర్యస్థితికి సహకారోద్యమము మున్నగు యద్యమములు ప్రత్యేకముగ గాని, పరోక్షముగగాని ప్రోత్సాహ మొసరును, న్యాయమే యగును. అందుచే రాజగోపాల్, రాజకీయక్షయని, వారియుద్దేశ్య మెట్టియో స్పష్టముగ వివరించుట యవసరము. ఒక విధమగు రాజకీయోద్దేశ్యమును మరియొక విధమగు రాజకీయ సంకల్పముతో జేర్చి అన్నిటిని కలిపి నిశ్చయించుటగాని, నిరసించుటగాని, పాడిగాబాలదు.

మహమ్మదీయ విద్యార్థులు : పాఠశాలలు

మహమ్మదీయ విద్యను విచారించు నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారి కొకకమిటీ నేర్పరచియుండిరి. కమిటీవోర్డును, డైరెక్టరువారి అభిప్రాయమును ప్రభుత్వమున కంపబడినది. ప్రభుత్వపు యుత్తరువులకు వెలువడినది. మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు మత విద్యను గలపుబాధ్యత

స్థానికసంఘముల వైపును, ప్రభుత్వ పాఠశాలలవైపును గూడ గలదనియు, మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు ప్రత్యేక పాఠశాలలోనే గాక, సామాన్యపాఠశాలలోగూడ మతవిద్యను ప్రత్యేకముగ గలవలయుననియు, గ్రాంటుల నిచ్చునపుడు, మహమ్మదీయ మతభాదకులకు వేతనముల విషయమును విచారించవలయుననియు, కమిటీవారు సూచించిరి. ప్రస్తుత విద్యావిభాగముకింద, పబ్లిక్ డ్రవ్వమును పాఠశాలలలో మతవిద్యను నేర్పరచియున్నాడను. కమిటీవారి సూచన లీమూలసూత్రమును మార్చునోరుచున్నది. ప్రభుత్వమువారుగూడ మార్పు అవసరమని, నిర్ణయించిరి. అందుచే, అన్ని పాఠశాలలలోను, విద్యాసమయమున, మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు మత విద్యను గలపుట కేర్పాటు లుండవలెననియు, ముస్లింపేలు కాన్సులులును, లోకబహుజ్ఞులును, తమద్రవ్యము నుండి సామ్యు ఖర్చుపెట్టుట కధికారము గలిగియుండుననియు, ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించి, డైరెక్టరుగారిని ఇందుకువలయు సూచనలను తెలుపవలయునని, కోరిరి. ఇంతవరకు, కాంపియన్ డ్లాక్రింద మత విద్యకై పబ్లిక్ డ్రవ్వమును ఖర్చుపెట్ట విలులేదను నియమము గలదు. కాని ప్రభుత్వమువారి పుట్టు, మహమ్మదీయ విద్యార్థుల నిమిత్తమై ఈ సూత్రమును మార్చు నిశ్చయించిరి. హిందూ విద్యార్థులకు మత విద్యను నేర్ప నెంచిన పాఠశాలలకుగూడ ప్రభుత్వమువారు సమాన పాఠ్యముల నిచ్చెదరా? లేక వాని కీమాత్రము వర్తింపదా? సూత్రమును ప్రభుత్వమువారు మార్చు నెంచినపుడు, మహమ్మదీయ విద్యార్థుల కీయ నెంచిన పాఠ్యములను హిందూ విద్యార్థులకుగూడ ప్రసాదించుట, కనీసధర్మ మగును. లేనియెడల, వీరి నిర్ణయము ఒక్క సంఘమువారిని మాత్రమే ప్రత్యేకముగ సభిమానించుచున్నదను సూచన బులవడక మానదు.

మైసూరు స్వదేశీ ప్రదర్శనము

మైసూరులో ప్రారంభమయిన దసరా స్వదేశీ ప్రదర్శనమునందు బహుమతులను పంచిపెట్టు సందర్భమున, దివానగు సర్ మిర్జా ఇస్మాయిలుగారు స్వదేశీ సందేశముగూర్చి భావగర్భితముగ ప్రసంగించిరి. మైసూరు 45 సంవత్సరముల క్రిందట నే స్వదేశీ ప్రోత్సాహమును ప్రారంభించి మార్గదర్శకమయ్యెను. స్వదేశీ సందేశమును బోధించుటయ గాక, నేడు స్వదేశీ వ్రతమును సంస్థానము ఆచరణలో గూడ దీక్షతో కొనసాగించగలుగుచున్నది. దివానగారు చెలిపినటుల హిందూదేశము తన కవసరమగు వస్తువులను తానే సమకూర్చికొన గలుగునని విదితమయినది. కాని, ప్రజలింగను విదేశ వ్యాపారమును విడువజాలక, స్వదేశీ వ్రతమును నిష్కర్షగ నవలెలింపకున్నాడు. స్వదేశీసవస్తువులను కొనునపుడే, ద్రవ్యము నిర్దియోగమయ్యెనని భావించుటకు విలు ఏర్పడును. విదేశ వస్తువులను కొనినకొలదియు, ద్రవ్యముల స్వదేశీములకు బోవుచుండును. హిందూదేశ ద్రవ్యము ఈ దేశమునందే నిలచియుండుట కింతకన్ననేరేమార్గ ముండజాలదు. స్వదేశీ శోధ్యమును వలన, ప్రజల సాభాగ్యమికియించి, ప్రభుత్వపు ఉపవృత్తిగూడ పెరుగును. దేశీయ సంస్థానములు, స్వదేశీ శోధ్యమార్పిడికి విశేషముగ తోడ్పడగలవు. బ్రిటిషు ఇండియాకన్నను, ఈ యుద్యమమున కెక్కుడు స్వేచ్ఛగ తోడ్పడగలవు. మైసూరు దివానగారి హెచ్చరిక, సంస్థానముల నిన్నిటిని ప్రోత్సాహపరచి, బ్రిటిషు ఇండియాను గూడ ప్రోత్సాహపరచి, స్వదేశీ వ్రతానుష్ఠానమును ప్రేరేపించు గాక యని కోరెదము.

ఆయుధవిస్త్రవ సమావేశము

నేడు ప్రారంభమయిన ఆయుధ విస్త్రవ సమావేశము జయప్రదముగ ముగియు నాశలు గనుపించుకొన్నవి. అంతర్జాతీయపు ఒడంబడిక గుదురనిది, తాను ముందుగ వైస్రములను తగ్గింపజాలని ప్రాన్సు డెలుపుచున్నది. దీనిని బట్టి ముందుగ నేజాతీయ త్యాగవిషయములందు మార్గము జూపునను నాశ తొలగు చున్నది. ప్రాన్సు ముందుకు రానిచో, జర్మనీ ముందుకు వచ్చునని దోచదు. తదితర దేశములును తగిన చొరవ జూపబోవు. ఆయుధ సమావేశము లేనిది, తాను ఎట్టి ఒడంబడిక నామాదించజాలనని, జర్మనీ ప్రకటించెను. పెద్దజాతుల వైఖరి అనుమానమున కెడమిచ్చుటచే, చిన్నజాతులు కలసి, ప్రత్యేక సమావేశము నిటీవల గావించినవి. వీని మధ్య ఒడంబడిక కుదిరినటుల తెలియుచున్నది. ఆయుధ విస్త్రవమున కిది అనుకూల చిహ్నము గాబాలదు. ఇంగ్లండు పక్షమున హెయిల్స్టాన్ ప్రభుత్వగారు ముచ్చటించుచు, బ్రిటిషువారి నిదరకు ఆయుధ విస్త్రవమును పూర్తిగ సాగింపజాలకపోయినను, ఇతరుల కీ విషయమున తీసిపోలేదనియు, ఆయుధ విస్త్రవ సమావేశములో ఒడంబడిక కుదురనిచో, అందుకు ఇంగ్లండుపై మాత్రము నెట్టి బాధ్యత నిలచియుండదనియు, నుడివిరి. వివిధ జాతుల ప్రసంగముల గాంచిన, ఇతరులు ముందుకు రాలేదని సాకు జెప్పచున్నటుల గనుపించుచు గాని, తాము వైస్రముతో ముందుకు బోదలవి నటుల గనుపించెను. ప్రపంచశాంతికై వీరిలో పరితాపము గాని ఆతురముగాని గనుపించెను. పరితాపమును ఇతరులపై బాధ్యత మోపుచున్నార గాని, ఎవరికి వారు ఆత్మపక్షి గావించికొనుట వలె. ఇట్టి స్థితిలో హెడ్డరునగూలు సెలెట్ జూపి సంకల్పములు ఆశ కెడమిచ్చుట లేదని, వాస్తవికీరి. అయినను ఒడంబడిక కుదురు గాక యని మాత్రము కోరిరి. మంత్రములకు చింతకాయలు రాలునాయన రీతిని, కేవల ఆశీర్వాదములవలన అనుకూలఫలము గలుగునా?

జిన్నా సమావేశము : హిందూదేశము

జిన్నావోలొ కొంతకాలము క్రిందట డాక్టరు ప్రెమ్జీగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగిన అంతర్జాతీయ సమావేశములో, వివిధదేశముల ప్రతినిధులును గూడి బల్గా భాయి దేశాయి, సుభాష్ చంద్రబోసుగార్ల ప్రసంగముల నాల కించిరి. సందేశములను తీర్చికొనిరి. హిందూదేశమును పూర్వస్వరాజ్యపు హక్కుగలదని, తీర్మానింపబడెను. మహాత్ముని అహింసావిధానము కొని యాచరడెను. హిందూదేశముపై మోపబడిన వైస్రవ్యయ భారమును తగ్గింపవలయుననియు, ఇంగ్లండు ఇండియాఆర్థిక స్థితిని అంతర్జాతీయ విచారణ ద్వారా నిర్ణయించవలయుననియు బ్రిటిషుప్రాజ్యములో హిందూదేశముపై విధించబడిన నిర్బంధములను తొలగించవలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. ఆర్థికవస్తు పరిపాలనము నిరసింపబడెను. అడమాను ఖయీల గూర్చియు, రాజకీయ నిర్బంధితుల గూర్చియు, అసమ్మతి తీర్మానములు గావించబడెను. అంతర్జాతీయ సమావేశ తీర్మానముల గావించుట మేలే యయినను, అంతర్మాత్రమున దేశస్వాతంత్ర్యమునిచ్చించు నని తలంపజడ. హిందూదేశము తన స్వత్రీమూలముననే దేశ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించగలదు. భారతీయులు స్వీయసామర్థ్యము జూపుకొలదియు అన్యులుగూడ సానుభూతి జూపుచుండురు. అంతియగాని, కేవలము, ఇతరుల సానుభూతిపై నాధారపడుట వలన, నత్తర ఫలప్రాప్తి గలుగునటుల భ్రమ దప్ప నేరుగాదు.

విల్లింగుడను ప్రభుత్వగారి

లండను ప్రయాణము లండను వార్తాపత్రిక ప్రచురించిన సమాచారము ప్రకారము రాజప్రతినిధి యగు విల్లింగుడను ప్రభుత్వగారు నాల్గు మాసముల సెలవుతీసికొని వసంతకాలమున లండనులో గడిపెద రనియు, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు హిందూదేశ సంస్కరణముల గూర్చి విచారించునపుడు, వీరితో యోచించెద రనియు, స్థితి స్థానమున మద్రాసు గవర్నరుగారు తాత్కాలిక రాజప్రతినిధిగ నుండురనియు తెలియుచున్నది. ఈ వార్త నిజమగుచో విల్లింగుడను ప్రభుత్వగారిలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు స్వయముగ యోచించినగాని, నూతన సంస్కరణములను తలపెట్టరని, తెలియుచున్నది. రాజప్రతినిధిగా రేమని సలహా నిచ్చెదర? తెలియదుగాని, వారివైఖరి ఆశ కెడమిచ్చుటలేదు. దేశనాయకు డగు గాంధీమహాత్మునితో సంప్రదించి రికార రింతులబట్టి ప్రజాయములను గ్రహించి వానిని సఫలపరచుటకు రాజప్రతినిధి గారు కుతూహలము జూపెదరనిదోచదు. పూర్వవైఖరి ఎటులున్నను, రాజప్రతినిధిగా రికనయినను, తమ వైఖరిని మార్చుకొని, దేశనాయకులతో సంప్రదించి, వారి యభిప్రాయమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు అందగియుగ నివేదించుటకు బూనుకొనుచో, ఇండియాకును ఇంగ్లండుకునుగూడ మే లాసర్పినవారగుదురు.

రూపాయిమారకము

రూపాయి మారకమును తగ్గించినగాని, హిందూదేశ మభివృద్ధి కెందజాలదని, భారతీయ ప్రముఖులు చిరకాలము నుండియు వాదించుచుండిరి. కాని రిజర్వు బ్యాంకు కమిటీ వారు మాత్రమే రూపాయి మారకపురేటును మార్చు విలులేదని చాటిరి. ఇది ముందు జరిగినగాని, ప్రయోజనము లేదని, సర్ పురు షోత్తమదాసు తాకురుదాసుగారు ప్రకటించిరి. వీరు ఇంతటితో నూరుకొనక, ప్రత్యేక కరెన్సీ బీగును స్థాపించి, రూపాయి మారకమును తగ్గించుటకు గాను ప్రయత్నింప నిశ్చయించుట సుభదిహము. నూతన సంఘము నురుకుగ పనిచేయునటుల జేయుటై పలుకుబడి గల ఉపసంఘ మేర్పడవలెను. రూపాయి మారకము గూర్చి తగిన విచారణ జరిగి, స్థిర నిర్ణయము జరుగనియెడల, రిజర్వుబ్యాంకు వలన మరింత యధిక ధనవృద్ధి మేర్పడుట సహజము.

దురదృష్టము

పెండ్లిగాక పూర్వము ప్రపంచము నంతను విడిచిగిరి తిరిగి రాగలిగిన మాలి నను దంపతులు, పిమ్మట చేసిన ప్రయాణ ప్రయత్నములు నిఫలమగుట శోచనీయుము. కొంతకాలము క్రిందట, ఉభయలకును చెల్లులు తగిలెను. పిమ్మట వీరు చికిత్సగాంచి, ప్రయాణమును ప్రారంభించ నెంచిగాని, వీరి ప్రయత్నములు ఫలించలేదు. వీరి యంత్రము నేల గూలెను. తుదకు వీరు బాగాదు ప్రయాణమును మానుకొని, ఇంగ్లండుకు తమ విమానమును నౌకపై పంపివేయచున్నారు. ఇది వీరి దురదృష్టమయినను త్వరలో వీరు ప్రపంచయాత్రను మరల జయప్రదముగ కొనసాగించెద రని నమ్మెదము.

పుదురు ఉద్యమము

పి. యస్. ఆంధ్రాసుగారి సందేశము తమిళనాడులోని అఖిలభారత కన్వెన్షన్ కార్యకర్త క్రింద సందేశమును పి. యస్. ఆంధ్రాసుగారు పంపిరి:— "నీడవాడికి సహాయము చేయుట కన్నింటికీ మించిన మార్గ మొకటి గలదు. అదియే ఖద్దరు ఉద్యమము."

ఆయుధవిస్తరణము

ప్రాంత నిర్ణయము

జర్మనీ నిరాకరణ బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం... ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని అభివృద్ధి... ఆయుధవిస్తరణ...

జర్మనీ వ్యవస్థాపకము

ఆయుధవిస్తరణకు జీవితాంతము... జర్మనీ మంత్రి సభ... ఆయుధవిస్తరణ...

ఆయుధవిస్తరణము పూర్తి అయిన... జర్మనీ మంత్రి సభ... ఆయుధవిస్తరణ...

ఆయుధవిస్తరణము పూర్తి అయిన... జర్మనీ మంత్రి సభ... ఆయుధవిస్తరణ...

ఆయుధవిస్తరణము పూర్తి అయిన... జర్మనీ మంత్రి సభ... ఆయుధవిస్తరణ...

క్రొత్తశాసనము

జర్మనీ శాసనసభ

జర్మనీ శాసనసభ... ఆయుధవిస్తరణ... జర్మనీ శాసనసభ...

రివిస్టాగు తగులబడట

రివిస్టాగు నివారణ

రివిస్టాగు నివారణ... ఆయుధవిస్తరణ... రివిస్టాగు నివారణ...

రివిస్టాగు నివారణ... ఆయుధవిస్తరణ... రివిస్టాగు నివారణ...

రివిస్టాగు నివారణ... ఆయుధవిస్తరణ... రివిస్టాగు నివారణ...

రివిస్టాగు నివారణ... ఆయుధవిస్తరణ... రివిస్టాగు నివారణ...

రివిస్టాగు నివారణ... ఆయుధవిస్తరణ... రివిస్టాగు నివారణ...

రివిస్టాగు నివారణ... ఆయుధవిస్తరణ... రివిస్టాగు నివారణ...

రివిస్టాగు నివారణ... ఆయుధవిస్తరణ... రివిస్టాగు నివారణ...

జాయింటుకమిటీ: డై హార్డు సాక్ష్యము

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

స్వపరిపాలనా సూత్రము... హిందూదేశమునకు వర్తించుచున్నాడను

రాజప్రతినిధి

లండనువయనము

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

రాజప్రతినిధిగా నియమించుట

‘మంషేరు’ సంపాదకునకు

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

రు 300 జరిమానా

పదపటివార్తలు

165-4-0 బెంగాలు డిశం, జన రూ 148

Sharma Bros., & Co, post box no 2412, (Sec. 8) Calcutta.

బొంబాయి మా రెగ్-టు

జోంబాయి, అక్టోబరు 7:-

[illegible]

జనరల్ మెంటల్ జింగర్ (మాక్రూస్)	15
నాక్స్ వీల్ సిటీ (కలకత్తా)	15
ఫీల్డ్ మాన్ (కలకత్తా, అమెరికా)	16
పవీక్వా (కలకత్తా)	16
యెరిక్ ఫర (రంగున్)	16
బారల (కొళింజో)	17
క్లన్ మెక్వూల్ (లండన్, స్టాన్ఫోర్డ్)	18
క్లామ్ మెన్ (కలకత్తా, పిట్టగాంగ్)	20
మాకల్లా (కాకినాడ, కలకత్తా)	21
కోనా (పినాంగ్, సింగపూర్)	21
క్రయిన్ ఫర్స్ (కలకత్తా)	26
క్లై పూర్ (లండన్, ఆంట్వెర్ప్, రాబర్ట్ డాం, డండ్లీ)	24
సాలావతి (దససిక్ కోట్స్ ఫలం)	25
జానా (సింగపూర్, మనిలీ,	
హంకాంగ్, హంగ్కంగ్, యాకోహామా,	
కోబ్, మోబీ, కై రిక్	26
కబాలిటా (రంగున్, కలకత్తా,	
డెల్టా ఫ్రీకా)	26
యెలియోపియ (రంగున్)	28
సిటీ ఆఫ్ మాక్రూస్ (కలకత్తా)	28
సిటీ ఆఫ్ ఫూనా లండన్, (డెల్టా క్లబ్)	28
సిన్హా (కలకత్తా)	28
మోడెనా (కలకత్తా)	
ఫెక్స్ రంగున్	
కంపెన్ (సింగపూర్, సింగ్, మోన్)	

